

ХАҢЫАТ
1031 СЫЛ АЛТЫННЫМ
15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР.

№ 155 (7952) ♦ 1995-снл ахсынньы 28 күнэ. Чэллээр ♦ Сыһаата—441 солкуобай.

Суос-суботох суол—кооперациялаһы

УЛУУС МУННАБЫН V СЕССИЯТЫТТАН

байнгуйн дохуот хайдах онгоцуудыг, үсгүүрүү бэлэр, өйдүүр буулгада. Маныхаг тирээлхэн атылмыртан бидэн атын саймаша үсгэтээххэ, — дэвтэ улуустайн пенсвоннай сулуусга управленнетын начальныг А. А. Шадрин.

И. А. Филиппов, Холотог нэвчилэгтэй бичмдлгэ:

—Кырдык, дыйл-тут үчүгү буулан олорон бизээри ынымыбыт. Оттон бизэбит ээ—курааннаатыбыт да, эс-тэбит. Ошон, бастатан, бурдук хаһаайлыстыбатыгар үбү харчыны түмүдүт. Эргэрбит техниканы уларытар нэһилэк айыа кмаллыбат. Холобур, биниги, урукку Эришник Эристини патынан совхозка киирсинбит нэһилэктэр, холбоһон «Агро» диян бурдук ассоциацияны тэринминипит. Ол эрэри хайа да салаага туту буабут, ниллэринимит агардас хаһнаска барара производством кыбулээбүт. Нэһилэктэ атын да үлө салааларын барыларын холбоон олоробут. МТС тэрининбит. Бийылгы курдук үүнүүлээх сылга, автопарканы тыын ыллаган, тракторлар үлэни тэринэр илаада. Эт-үүт компанияны кытта салгы үлэһиэргэ бэлэммит, бу тэрнэлээх дьон махтаналлар ээс.

Тийм хайаайгистыбатын уйраалзекетин кылазбынай агроном Е. И. Коркина ити этиплэри түмэр курдук, суолта ууран, чечетиндээх кредиттэн 70 бырышынны сир үлэтингэр туһанарга этип киллэрэр. Кини маны таһылаа кооперациялайан үлэлээһин формата бурдукка, оттобуунга техниканы туһаныага көстөрүн төлөйдөр сматтарысар. «Мугудай» кооператива тариалыттыгэр олохуран холобурдаата. Итэҕэс быһымтынан хайаайгистыбаларга агрономнар штаттара сарбыллыбынан азынна. Хадасартан депутат, Улууэс Мунньаарын тийа хайаайгистыбатыр бастайааһынай комиссиятын председателэ В. М. Алексеев бейитин этигини бааһынай хайаайгистыбаларынан үлэтир Солосьев иэһиллэргэр иитилилэбит бэрэбэркэ түмүктөрүттэн сардааһыр: «Мырыла бааһынайдырын олохторо үгүстэргэ характернай. Қим сөптө-лөмүт, ким дьэ кэргэттерин аһатар-тангыһарар кыа-да суох курдук. Холобур, «Туолума» уонна бурдук ха-йаайгистыбата миэстэҕэ сир улаахын илан олоролдор, бурдугу ким утары төлөспүт ылар. Үгүстэргэ оннук кылахтара суох. Ол да пини, улууэс хайаайгистыбалара Амуртан 6,5 тонна бурдук кэлэрин кэтэһэбит, оттон бэйэ территориятын иһигэр үүннэрэллэбиттэн тиксэнбө-пит. Эмиэ «Туолума» хайаайгистыба улууэс фондовый, саппаас отун соротуопкалымрга аһаат тэриллэбитэ, 7 техниканы ылабыта. Ити таһыа, быһыты үүнүүлэх сы-та баары-эрэ 200 тонна оту соротуопкалаабыта».

Араатар итшин тэнгэ сүри туунамы, бородуусууяны ботаргы уусны сэлгүмнэ итшин болууруустарыгар сэлгүүлэрин үлэһиннэ. Доруут, Хайахсит нэһилэгчн ыһаһуутын баһыныа Н.Д.Понсеев республика, правительство өртүлэрттэн баһынай хайаһыстыбаларын хамсааһыннар харыстыыр өртүттэр таһса туралларын.

Сага сүлжээг нэгдсэн урьдчилсан бичиг баримтлах үйл ажиллагааг зохион байгуулж, хяналт тавих зорилготойгоор "Хөгжлийн үйлчилгээний төв"-ийн удирдах зөвлөлөөр ажлын гүйцэтгэл, хяналтын албан ёсоор ажлаа эхэлж байна.

Бу тэрилтэ үлэһиттэрэ, төбө да рынок сыһыаннаһыма-
ларыгар үлэстээлэр, бу саҕа тутууну хабарыстыбын-
най ахсаагыга олобуран ситэрэн-хоторон государственнай
комиссияда туттардылар. 20 метр усталаах, 10 метр тую-
ралаах дьыны тэрилтэ бэлэлэрин үлэһиттэр олоҕхо ки-
лэрдиялар. Киһилэр ортолоругар И. В. Смирников, Л. Е.
Неустроев, А. К. Сивцев, П. П. Захаров, Н. П. Захаров,
юппа А. А. Седальщев үтүө сыбастаахтык үлэстээлэр.

Хонтуора алектрической ситинни тардымта улуус киини атын тэрэлталарын үлэиттэре И. И. Бавкина, Д. Д. Петровка, итигэр системаны таган оҕорбут А. Д. Макаровка дирекция махтала эмиэ улахан.

Билгийн үүдлэлийн кыаллалат нэмнэр кям бэйэтэн
үүһүн аттарыман, дьаһанан олорор, үлэлнэр тутууну
имтар кыахтаадын бу тэрлэтэ холобуруттан көрөөхтэ
сн.

«СО» корр.

санаа политика барзын санаатта. Ол курдук, үп-харчы уруутатан куоракка тэриллэттиһир арбаа халбаһуоктарга итэрин уонна олору бөдөһүстэ, кыһынны сатааһынга барарын арынна. Гыа хаһаайыстыбатын министрствоттар быйыл 70 млрд. солк. көрүлүбүтүттэн бааһынай хаһаайыстыбаларыгар итинтэн 3 млрд. аяанын баран, онтуларыттан да мэнибһиттэр, «Дьёкуускай» комбинатка үбү куду аспытара билигин улуустартан тьа хаһаайыстыбатын бородууксуйаларын туһпат. Оттон переработка бородууксуйа онтоһуулар сиригэр, мизэтэтигэр сайымнарылланхтарын эттэ, «Агроснаб» АО-инжегэр Р. Р. Иванов уонна өрүмүөннүүр-техническэй предприятие начальнига А. В. Платонов иһиндиктэр баааларыгар МТС-тары тэрийингэ бытаарыылар тахсыбыттарын ыһылар уонна сайа тэрийинхтээдэр урукку уонна билигин баэр бааалары эспөккэ, оһуукка тигэрлөккэ эрэ, өһөбүд онтоһууларыгар, чуолаан, удуус мөдүгүттэн босхолуурга эгитилэр. Компрототтон депутат А. А. Хатылаева үлэ салааларынны идэтинингэ, кооперативнайыга киирингэ бөһүөлөктэргэ аһара кииһинээһинтэн туттунарга, экологическай туругу эмнэ учуоттууруга эттэ. Холбоһор, Мэйдэхсингэ субан, иһсат сүөһүнү 1978 сэд.

Үгүс тыл этниччилер санаалары хатылаһар. Ол курдук, улууска племенной үлэни, искусственной сизмэлэһини сөргүтүргэ, маньахл сорох сабаллаһыннары чингэ-тэргэ, пэһиликтэр ахсын сүөһү интигити специалистара суохтарынан, бу дыһаланы ветстанция сүрүннүүрүгэр эттилэр. Сорохтор пэһиликтэргэ специалистар штаттарын чөлүтөр түһэрэргэ, үлэ технологиятын, бордодуксуйа хаачыстыбатын болжомто иннинигэр тутарга туруорустулар. Бигарийынан сибээстээн, ордук сымга ахсаан өртүнэа здыатыллыбыта дыккенинээр. «Бааһылыһынан барыахтан, ол эбэтэр төрдүс сымлытын, убаһа ниппэлэнигэ днэн билинэр сымгыһыттар бааллар. «Хадлар» табаарыстыба сымгыһа племенной хаһаа-ыстыба онкорорго туруорсуута, үп суобуттан аккааста-ныллыбит. Сымгыһы интигэ ээскалары тэрийин хай-ааа буолууа днэн боннуууас кытта туруорулуунна. Суол-гыһы бвар буолаларына, хае пэһиликтэ ахсын сымхтары быһаталымырынан (холобур, халбаһы сымган) эбэтэр эт-дүт комбинаата баарын үрдүгүн үүт-эт сымдын бэйгэ-дыһаһынан үлүһүйэр сымгыһа эинэ арыннылар. Бааһы-ныһ хаһааһыстыбаларын статустарын, кинилэри сала-аһаа структуратын тустарынан үгүстэр тохтоотулар. Диккелээкка уонна тыл этиллэргэ инэх сүөһү уонна сымгаи структуратын оннууан хаалларарга, ол эбэтэр инэх сүөһүгү 25-26 тыһ., сымгыһы 10-15 тыһ төбөгө (билигин 9 тыһ сымгаи бвар) тиэрдэргэ, контуруолуһай сымхара сорук быһаһытынан турда.

Мунсалзах залуус дьябалтатын баялагыг Н. С. Свирцев түмүктүүр этийн оюордо, есуда, кредит, шолуох болуурустайыгар кизгник тохтоото.

Мушнях туһаллаллах бөлүгүрөөсүкэ Бүтүрүм ыһыт-
та.

С. СМЕРНИКОВА.

1996 СЫЛ ТОХСУННЬУ БЫГА
ӨРӨБҮЛ КҮННЭР ТУСТАРЫНАН

Саях Республикатын граждaннaрын үгeс бaдa сaнaлaрын утгaтгaви, үчүгдaйик сaнхбaнaлaрыгaр усулубуйа тэригэр тулугaр СР прaвительствoтa 1995 сaлa ахсынны 25 күнүгaр 546-дээх үүрвaх ылыннaл, oннo этгaлэр:

1996 снл тохсунньу 7 күнэ—Орбүосса баскымманиа”
на сөл түбэйэринээ сибээстээн, голсай олохтоммут өр-
бул күнү 1996 снл тохсунньу 5 күнүгөр, бээтинсээ, кө-
һөргө.

Куораттар, улуустар дьаһалталары баһилыктарыгар, предприятцелар, тэрилтэлэр уонна үчүрүдүөннелар сала- бааччыларыгар үлэли сыйлыар дьоннорго 1996 сыл тох- сунуу 3 уонна 4 күннэригэр төлөбүрү суох эбэтэр сыт- аайы көрүлэр уопуска суотугар (талан млымыларынан) өттүгүсүккү бэлиэлииргэр рекомендацыйалыырга.

Күөрэттар уонна улуустар дьаһалталарын баһылык.

тэра, итгнэн, энергиян хаачийл уонна олорор дым-уот коммунальнй сүлүүсэлэрэ дьаһайр предприя-тиялар, гүрүмтэлэр, учреждениелар салайааччылары 1995 снл ахсынньы 30—1996 снл тохсунн 7 күнүгүгүр итгнэн, энергиян уонна коммунальнй дьаһайыстыба үлэлэтинин туруктаахтын хаачыйаалларынгар.

ТИТУЛ МИЭСТЭГЭ УЛАРЫЙБАТА

ДЬОКУУСКАЙ. Ахсынны 24 күнүгэр Спорт дыбарыаныгар иас тартыһыныгар республика абсолютнай чемпионуна патин былдаһыныа күрэхтэһин буолда. Быларыныгы чемпион—Анна 170 килограмм ийаһыныаах бухатыра Платон Прокопьев, үтүс сүгүрүйээччилэрин хомотуон туйусар, иккитэ хотторон, күрэхтэйээччилэр кээкэлэриттэн туорайта. Абсолютнай чемпионуна, финалда түргэнник ситэн-хотон иһэр Евгений Слепцову (Дьокуускай) кыайан, Прокопьев биэр дойдулаара Ана

толий Баншен буолла. Ойон үрдүк аат-суол мнэстэтэ
уларыйбата.

75 килограмтан ордуга суух ийлаагчиднаах спортсмен-
нар ортолоругар, күүтүдүбүтүн курдук, өрүү эрийсэр
курстэстэйичилэрин Андрей Вилкоуровна уонна Юрий
Өвөрстова (Ним) хотуталаан, Николай Годд (Хангалэ
дууһа) кыаһын кыаһа.

АЛЕКСАНДР САМОРЦЕВ—ААН ДОНДУТААБЫ
КАТЕГОРИЯЛААХ СУДЬБА

Левскийтэн сүлдэр Александр Саморцев, Россияда
Бокс төрүтэймиз 100 сыла туолуутугар аһамыт эл-
бэх кыттааччылаах аан дойдутаары турнирта бэйэтин
түгүэй өртүнөн жөрдөрөн, Саха сириттэн бастааһынан
Бонсара аан дойдутаары категориялаах сүлүүа буюлла.

CHA.

БАСТАКЫ ҮРДЭЛ

„ТЫЛЫ
ЭРДЭТТЭН
ҮӨРЭТИН“

ҮҮНЭР ОЛИМПИСКОЙ СЫЛЫНАН!

БАҒААЛЫСТА, ЭТ ЭРЭ...

— Улауслутугар гимназия аһмэлэбэһэ наһаа үөрүүдээх, үөрэххэ баарлаахтарга билиини ыһалларыгар кыһа үөһкээтэ. Үүнэр саҥа сылта соругум—үөрөннөххү! Чугас дьоммор, табырастарбар, уууталларбар саҥа дьылыннан дьолу-соругун баһарарбын!

БАРЫБЫТЫН ҮӨРТҮЛЭР

Чакыр орто окуулатын XI кылаасын үзөтмөчүсү,
«Сармал» көркөстү чыгары.

Нади КОЖУРОВА,
XI кыдаас үөрөнүүчүтүз.

Фестиваль туһунан санаа

Г. П. Башарин антынан Сыланг орто-оскуолатын үөрэнэччилэрин тэрилтатын президиенэ.

КӨР-КУЛУУ

-722-

НЭЭЭНДЭН НЭЭЭНДЭН НЭЭЭНДЭН НЭЭЭНДЭН НЭЭЭНДЭН
НЭЭЭНДЭН НЭЭЭНДЭН НЭЭЭНДЭН НЭЭЭНДЭН НЭЭЭНДЭН

Оскуолалартан сонуннар

1996 снл—Олимийский снл Чураалчма аан бастаан бу оркулаа бырааньньгар олимпийский уот умйда, Оркулаа тирердара олимпийский буллаагы куврччи котева килтердилер, оттоо республикаа аатырбыт бийий Гааврил Нохтуский спортивной снлаа инакс этэлнгер сүүрэн тахсаа олимпийский уоту уматта. Үөрэнзоччилер бырааньньхалаагы концерт кедердудер, аан дайду уонаа Россия чемпионнарыга бирацнгер туттарылыннылар, улууска китиллабыт бастаагы баанай-спортивной илгүү конкурсуи киттылаахтара—үрдүк килаастар өрөнзоччилерэ сүргэнн котевер, сүрэва абылыр үткүүрү толордулар. Сама Дыллааагы бырааньньхк үө

